

De *Postryder* vershynt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

En blad afzonderlyk, 20 centimen.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centimen.

De reklamen, per drukregel 25 centimen.

TONGEREN, DEN 5 SEPTEMBER.

Besmettelijke veeziekte. — Verbod van invoer en doortocht van het vee.

De *Moniteur* bevat het volgende verslag, toegesonden aan den Koning door M. den minister van binnenlandsche zaken onder dagteekening van 24 augustus :

« Sire.

» Eene besmettelijke en moorddadige ziekte heeft zich, in Engeland, onder het vee verklaard. Van de omstreken van Londen, waer zy eerst verschenen is, heeft zy zich over een groot gedeelte van het Vereenigd-Koninkryk verspreid : Schotland is besmet geworden, en zoo Ierland bespaerd is gebleven, zal zulks te danken zyn aan de maatregelen door het gouvernement der Koningin genomen om er den invoer van het vee in die strek te verbieden.

» Deze ziekte, welke zich met groote snelheid verspreidt, is reeds in Holland doorgedrongen, en talryke feiten bewyzen dat zy op verschillende punten van dit land woedt ; het officieel blad heeft overigens hare vershyning in Nederland bestatigd, de maatregelen doende kennen welke door de overheid zyn voorgeschreven om er de verspreiding van te verhinderen.

» Het bestuur heeft niets verwaarloosd om ons land tegen de besmetting te beschutten. Wetende door de ontdeeking verkregen in andere landen, dat de ziekte welke in Engeland heerscht, en die niets anders is dan de *Rinderpest*, zich met bliksemnelheid voortzet en meest al de dieren doodt, welke er van besmet worden, zoo heeft het de strengste bewaking op de grens bevolen, voorschryvende van den ingang des lands te verbieden aan al de dieren die eenig teken van ziekte zouden vertoonen, of verdacht in aanraking te zyn geweest met besmet vee.

» Alhoewel deze maatregelen zyn toegepast geworden, zelfs vóór dat men op stellige wyze wist dat de besmetting zich uit Engeland in Holland had overgezet, hebben zy niet volkomen den invoer van verdacht of ziek vee kunnen beletten. Het is, inderdaad, bestatigd geworden dat hoornbesten, uit Nederland ingevoerd en op onze merken verkocht, zyn moeten afgemaakt worden, na kenteekenen te hebben vertoond die de grootste gelykenis hadden met die der *Rinderpest*.

» In tegenwoordigheid dezer feiten en ten aanzien der gevaren waarmede die moorddadige besmetting het land bedreigt, kan het gouvernement zich niet bepalen by de schikkingen welke het tot hertoe heeft voorgeschreven ten einde het tegen de ziekte te beschermen. Het is, hoe zeer die maatregel hem ook tegenspanne, verplicht aan uwe Majesteit een besluit voor te leggen dat volkomen den invoer en den doortocht van het vee verbiedt.

» Dit verbod, tydelyk met de grootste strengheid toegepast en geholpen door de krachtadigste politie-maatregelen in het binnenland, zal, hoop ik, voor gevolg hebben van onzen bodem eene besmetting verwyderd te houden, welke, zoo zy er zich mocht verspreiden, onze landbouw-nyverheid met onherstelbare verliezen zou treffen.

« De minister van binnenlandsche zaken, » ALP. VANDENPEEREBOOM. »

Als gevolg van dit verslag, bevat de *Moniteur* een koninklyk besluit van 30 augustus, dat den invoer en den doortocht van allerlei hoornvee, langs de lande en zee grenzen verbiedt.

De *Moniteur* kondigt daerenboven, in zyn niet-officieel gedeelte, den tekst af van eenen omzendbrief toegestuurd door M. den minister van binnenlandsche zaken aan de heeren gouverneurs betrekkellyk de schikkingen, die dienen te zyn voorgeschreven in het binnenland om de runderpest tegen te houden. Deze hooze ambtenaers worden aenzocht de aendacht der gemeentebesturen, der landbouw commissien, der veerarijen en van al de bevoegde politie-agenten in te roepen om het gedrag dat zy te houden hebben, het zy om de besmetting in den engsten kring te beperken, het zy om haer uit te roeijen derwyze dat hare verwoestingen zich niet meer vernieuwen.

De krachtadigste maatregelen worden daertoe vereischt : zoohaest de ziekte vershynt, met den stoet der kenteekenen die toelaet haer te erkennen, is er maar één gedragslyn, namentlyk van onmiddelyk het aengestast dier te doen afmaken en het lichaam te doen onderdelfen, met de doorkerfde huid, in eene afgezonderde en van de wooningen verwyderde plaets. Ook moet de stal gezuiverd worden en al wat voor het zieke dier gediend heeft vernield worden (zoo als voeder, strooisel, enz.) Geen maatregelen is te veel in zulke omstandigheid. Zelfs het mest van den besmetten stal mag niet in den gemeenen put gebracht worden, noch door gezonde dieren betrappelt ; men moet het met kalke kloruer

besproeijen of het onderdelfen. Zelfs moeten de personen die een ziek dier verzorgd hebben zich waakte van de gezonde dieren te naderen. Eindelijk, het is maer een verloop van verscheidene dagen dat men gezonde dieren mag plaetsen in eenen stal waer een besmet dier heeft verbleven, dan zelfs wanneer de stal herhaalde malen grondig is gezuiverd en gezond gemaekt door de krachtadigste middelen.

M. de minister voegt erby dat zoo de noodzakelykheid bestatigd werd om de veermerkten te verbieden, de openbare machten niet zouden aarzelen er haren toevlucht toe te nemen. In afwachting moeten die vergaderingen het voorwerp zyn der strengste bewaking en alle zien of verdacht dier moet er van verwyderd blyven. Voor wat aengaet de koopers die er zich heen begeven, zy moeten voor hunne aankopen zich om alle zorgen omringen ende gekochte dieren gedurende ten minste veertien dagen van elkander afgezonderd houden.

Verbetering van het vee.

Onder de talryke oorzaken welke de verbetering onzer veerassen verhinderen, voornamelyk in de streken waer de boerderijen klein zyn, is het gebruik van slechte stieren te rekenen. De meeste landbouwers kennen de aenbelangendheid van eenen goeden voortteeler, maer de punkstieren kosten doorgaens te duur voor hunne beurs, en zy houden zich by de oude gewoonte. De ingezetenen der gemeente Vorkhagen, digt by Saerbrück, in het laad van Trier, allen kleine landbouwers, hebben het middel gevonden om zich, zonder zware opofferingen, verbeterende dieren aan te schaffen, en dit middel bestaat in de vereeniging. In 1861 hebben zy op gemeenschappelyke onkosten een stal met achterplaets en woonst voor den stierenhoeder laten bouwen ; dit heeft 800 thalers (3000 fr.) gekost. Zy hebben er vier goede stieren geplaatst, alsmede een man die gulast is hen te verzorgen ; elk ingezetene betaelt een zeker en inleg in geld en eene contributie in natuur, naar gelang des getals zyn koeijen. De gemeente bezat in 1864, 365 dragtige koeijen, die 322 kalveren hebben geworpen. De produkten zyn in het algemeen van betere hoedanigheid en worden duerder verkocht dan voor 1861.

In het byzyn dezer uitslagen moet men betreuren, dat dit slaach van vereeniging niet overal toegepast wordt.

Koning Leopold heeft voor *duizend francs* in geschreven, ten voordeele van het monument door generaal Pléinckx voorgesteld, ter nagedachtenis der Belgen te Tacamburo gesneuveld.

— Men schryft uit Oostende, 21 augustus : Als de koning in de statie binnen kwam, was hy in zyne *reisberline* gezeten, het hoofd op de borst en tusschen zyne schouders weggezoken ; zyn geneesheer zat aan zyne zyde. Om van zyne *berline* naar zyn rytuig over te gaan, wierd hy onder den arm door den hertog van Brabant ondersteund.

Z. M. heeft het aengezigt nitgemergeld, bleek en gansch afgemat ; het is druk om zien hoe de sterke ligchaems-gesteltenis van Z. M. als gedurig in stryd is met zyne ziekte, en hoe de ziekte schynt van dag tot dag grond te winnen. Men heeft geschreven dat de koning op den dyk gewaandeld heeft ; niets is valsker dan die tyding. Z. M. heeft zyn paleis nog niet verlaten, en brengt het grootste deel van den dag over op den hevelde, die zich boven het dak de koninglyke wooning verheft, en op denwelken hy zich door een jaertoe geschikt toestel doet ophyzen.

Integendeel geeft zich de hertog van Brabant veel beweging, en byna altyd te voet ; zyne gezondheid schynt allerbest te zyn. Deze byzonderheden zyn gansch recht ; ik ben er ooggetuige van geweest.

— Opzichtsens het siren van eenen os, leest men in het *Kempeland*, een te Hereuthals vershynde weekblad :

De veldwachter Deckx, van Grobbendonck, heeft op 31 augustus twee mannen aengehouden en alhier in de gevangenis gebracht, beticht van eenen os gestolen te hebben. Het zyn de genaemden J. Michiels, oud 29 jaren geboren te Gheel, nog voor dieftal tot een jaer gevangenis veroordeeld, en J. B. Veerman, oud 20 jaren geboren en wonende te St-Willebroeds. Men denk dat zy den os in eene weide in de omstreken van Antwerpen hebben medegenomen. Donderdag morgen boden zy zich te Grobbendonck, by eenen veekoopman aan en verkochten het beest voor 150 fr. De geringe som deed den koopman vermoeden opvatten ; by verwiltigde de politie, die de mannen in arrest nam.

— TWEE DRINGEN. Donderdag namiddag, ten 4 ure, heeft vrouw V., in de Oude Manstraat

te Verviers, drie kinderen, twee jongens en een meisje ter wereld gebracht. De moeder en de kinderen zyn welvarend.

Denzelfden dag is vrouw Ledue, wonende achter de kerck te Ghênee, van drie gezonde jongens bevallen. Welldadige personen der plaets hebben voor den kindskorf gezorgd der arme moeder, welke op geene dringling had gerekend.

— In de omstreken van Deynze en Nazareth in Vlaenderen heerschen met alle de pokken onder de menschen, maer zelfs het meestendeel der pluimdieren lydt er door, en sterft ; voornamelyk de kieksen van kalkoenen en hemmen zyn er van aegedaen ; de pokken, zoo groot als boonen, maken die dieren blind en staen op poeten, kop en hals ; deskundigen beweyzen dat het eten zulke aegedane dieren hondert aen de gezondheid der menschen.

— Men mocht dat Mgr de Merode, de wapenminister van den Paus, weldra te Brussel zal aankomen.

— Een kloosterling van het order der Karmelieten schryft uit Bagdad, dat hy op den toren van Babel, waervan de ruinen nog bestaan een standbeeld van O.-L.-Vrouw van Victorie heeft opperrigt, hetwelk door Z. H. Paus IX gewyd is. Ter dier gelegenheid had er eene groote plegtigheid plaets, welke door de muzelmannen zelve wierd bygewoond.

— Men schryft uit Rotterdam, 4 september : De oudste inwoner dezer gemeente de 108 jarige Jacob Formet, is vrydag hier overleden ; hy was 8 maart 1757 op Ameland geboren, ongehuwd, zeeman van beroep, heeft hy lang gevaren en ook als zoodanig gevangenshap te Algiers doorgestaan. Later als scheepswaker heeft hy lang dienst gedaen, toen op zyn 100 verjaerdag de hefdadigheid van eenigen hem een onbezorgd bestaan verschafte. Eerst een paar jaren voor zyn overlyden begonnen zyne krachten hem te begeven. Heden maendag is zyn lyk op het R. C. Kerkhof te Overschieper aerde besteld.

— Dezer dagen is door den fungerenden visiteur Abr. Voerman, te Rensel, aengehouden de postwagen, rydende tusschen Turnhout en Eindhoven, wegens frauduleusen invoer van een hael, inhoudende ruim driehonderd stuks wollen doeken, welke door dien ambtenaar is in beslag genomen en verbeurd verklaard.

— De brieven uit Napels melden, dat de baanstrooper Morfia te Monteforte door een jong meisje gedood is in het huis van hare ouders, waer hy een tafel zat. Men heeft aen de heldin de som van 4250 fr. ter hand gesteld op welken prys het hoofd van den bandiet gesteld was.

— De inschryving te Washington, ter ondersteuning van mad. Jefferson Davis geopend, heeft eene som van 6510 dollars oppbragt.

— In de omstreken van Mayo (Ierland) zyn verscheidene personen overleden ten gevolge van het eten van vleesch, afkomstig van zieke varkens.

Engeland.

In Engeland heeft men zich dezer laetste dagen nog al sterk bekommerd om de doorsnyding der landengte van Suez, welke doorsnyding in eene algedane zaak is. Men weet dat Engeland, in den begonne, zich daertegen krachtadiglyk verzet heeft, omdat het te veel de konkurrentie vreesde voor zyne haelkatoenen. Doch, wat het aknechtige Albion niet wilde, dat hebben Frankryk en eenige ander europische mogendheden tot uitvoering gebracht ; de landengte van Suez is voor alle handels- en koopvaardyscheppen geopend geworden.

Dank zy dit groote werk, zullen koophandel en nyverheid voor Europa er uitnemend by winnen ; en ook de voortplanting van het katholiek geloof zal er ruim haer voordeel uit trekken.

Het is genoeg eenen blik op de wereldkaart te werpen, om te zien dat, met de doorsnyding der landengte van Suez, de afstand van China, van de Oost-Indien, kortom van geheel Asia, verscheidene duizende uren verminderd is geworden.

Om voor nu, by voorbeeld, uit Engeland of België te reizen naar China, moest men geheel Afrika rond, de Kaep der Goede Hoop doonleeren en gevolgetlyk de Moldeyn passeeren, en het eiland Madagascor en eenige andere eilanden voorby trekken vooraleer in Asia te kunnen a. landen. Echter nu zal men slechts langs de kusten van Spanje, Portugal, Sicilië en Turkyë heen moeten om alzo in byna rechte lyn naar de kust van Asia te zeilen.

Zoodat men welhaest in zoo weinig tyd zal kunnen reizen van Brussel of Parys naar Calcutta, of naar het eiland Ceylan, dit eiland nog bevoond door wilden die zich de lippen en den neus spleten en hun zwartkleurig vel op

duizenderlei wyzen taboneeren, als men vroeger tyd moest hebben om van hier te reizen naar Parys.

En terwyl Engelschen, Franschen, Duitschers in de weinig bekende oorden van het miljoenenryke China geld en rykdommen gaen opdoen, zullen er onze katholyke missionarissen zielen opzoeken en winnen, en overal in de steden en dorpen waer zy doortrekken, het afgodbeeld der oppergodden Giesi, vervangen door het kruis en de beeldtemis van Christus.

Alzo zullen de schikkingen van God vervuld en zal het katholiek geloof in alle de landen der wereld gekend en gepredikt worden.

Mexiko.

Men leest in den franschen *Moniteur* :

» De maerschalk-minister van oorlog heeft, langs Engeland, de volgende tydingen van het mexikaensche expeditie-korps ontvangen uit Mexiko van den 28 en uit Vera-Cruz van den 31 july :

» In de provincien Oajaca en Jalisco, alsook in het grootste gedeelte van Michoacan blyft voortdurend de diepste rust heerschen. In het zuiden der laetste provincie, was Arteaga, door kolonel Cimelant hevige vervolgd, er in gelukt de *hacienda* San-Antonio, gelegen op den weg van Huacamo, te bereiken ; na zoo veel mogelyk de verliezen hersteld te hebben, welke zyne benden hadden ondergaan, heeft hy Tacamburo bezet.

» Kolonel Vandersmissen, van die beweging onderrigt, rukte langs Santa Clara vooruit met eene kleine kolom, samengesteld uit 850 Belgen of Mexikanen. Toen hy den 16 july te Tacamburo aankwam, vond hy den vyand in slagorde geschaerd in de stelling van Loma, op eene myl afstand ten zuid-oosten der stad.

» Arteaga had groot vertrouwen in die stelling, welke slechts toegankelyk was door een engen weg, die door zyne artillerie was bestreken. Door een onstunnenge aanval werd hy uit zyne stelling gedreven en liet hy de Belgen meester van 6 stukken kanon en van het terrein, welke de vyand in wanorde verliet, in de handen van den overwinnaer 3 tot 400 man buiten gevecht, 165 krygsgevangenen en 60 geweeren achterlatende. Dit schitterend wapenfeit, hetwelk kolonel Vandersmissen tot de grootste eer versterkt, wreekt op eene schitterende wyze de medelied vroeger door de Belgen te Tacamburo geleden en zal een grooten myshet op de definitieve Levediging van Michoacan uitloefenen.

» In de provincie San Luis, te Portezuela, heeft kolonel Lafalle, door een gelukkigen aanval, eene bende van ongeveer 400 man overrompelt, aan welke hy zware verliezen heeft doen ondergaan ; ook heeft hy een groot getal paerden en wapenen overmeesterd.

» In den staet Puebla zijn er tamelyk hevige gevechten geleverd. Twee bende-opperehoofden, Escamillas en Martinez, hebben zich vereenigd en Huejutla bezet, alwaer zich slechts een zwak garnizoen bevond. De landelyke wachten en de kleine detachementen, in de omstreken gekantonneerd, zich te magteloos bevindende, om, in vreeswil de poogingen van den mexikaenschen kolonel Lavanaga, regeer over dien aanval te doen, zoo heeft de oosteryksche generaal van Thun zyne troepen in het noorden van Terzuitlan byeengeetrokken en de *Cambien* van Apalco, waer in zich 500 scheurmakers bevonden, aengestast. Hy dreef ze uiteen en vestigde zich te Huahuaxtla.

» Kolonel Jeannigros zynen marsch in Nuevo-Leon voortzettende, werd door de bestelling van Monterey zeer goed ontvangen, welke zeer veel van de afpersingen van Negrete te lyden had. Het land rondom Monterey, Cadereyta en Saltillo, is rustig. Men houdt zich bezig met de hulpmiddelen der municipaiteiten, met het versterken dier drie plaetsen.

» Generaal de Castigny, den 1 july te Durango aeng-komen, is den 6 met den staf en de verschildige diensten zynere divisie van daer vertrokken om naar Zacatecas terug te keeren en vandaer San Luis de Potosi te bereiken. Van zynen kant was generaal Neigre op weg om zich naar zyn hoofdkwartier te Leon te begeven.

» Gelyk men ziet, rusten onze noord-kolommen, behalve die, welke naar Chihuahua is gezonden, in hunne kantonnementen uit, na de hervereeniging der scheurmakers uitgedreven te hebben, waervan het grootste gedeelte der opperehoofden in alle richtingen op de vlugt zyn.

» Generaal Douai was den 24 uit Mexiko naar San-Luis de Potosi, den zetel van zyn commandement, vertrokken.

» Te Vera-Cruz wordt de handelsbeweging van dag tot dag belangrijker. Het getal der handelsvaertuigen, koopwaren uit Europa aenvoerende, was gedurende de laetste helft van july aanzienlyk »